

ZAKŁAD CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ
kierownik: prof. dr hab. n. med. Anna Starzyńska
ul. Dębinki 7, 80 - 211 Gdańsk
tel. 58 349 15 71, e - mail: chirstom@gumed.edu.pl
www.chirurgiastomatologiczna.gumed.edu.pl

Ocena rozprawy doktorskiej lek. dent. Andrzeja Kołciuka pod tytułem:

„Możliwości wykorzystania poziomu lipidów osocza jako markera nowotworowego u pacjentów z leukoplakią i rakiem jamy ustnej”

wykonanej pod kierunkiem promotora dr hab. n. med. Pawła Jaromira Zawadzkiego

Rak błony śluzowej jamy ustnej stanowi nadal poważny problem diagnostyczny i terapeutyczny. Wciąż wzrasta liczba osób, u których wykrywany jest rak błony śluzowej jamy ustnej. Pomimo stosowania nowoczesnych sposobów rozpoznawania i leczenia, wyniki leczenia tego nowotworu są nadal niezadowalające. W bieżących badaniach nad wieloma nowotworami złośliwymi, w tym jamy ustnej, poszukuje się markerów o przewidywalnym znaczeniu predykcyjnym i prognostycznym. Dlatego w pełni uzasadnionym było podjęcie przez Doktoranta badań mających na celu ocenę możliwości wykorzystania poziomów cholesterolu całkowitego (TC), lipoprotein niskiej gęstości (LDL), lipoprotein wysokiej gęstości (HDL), lipoprotein bardzo wysokiej gęstości (VLDL) i triglicerydów (TG), a także białka całkowitego i albumin we krwi pacjentów do wczesnego wykrywania raka jamy ustnej.

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska lek. dent. Andrzeja Kołciuka liczy 92 strony, składa się ze wstępu, celu pracy, materiału i metody, części zawierającej wyniki badań, dyskusji, wniosków, streszczenia w języku polskim i angielskim, 29 tabel, 19 rycin, 17 wykresów i 107 pozycji piśmiennictwa.

We wstępie Doktorant przedstawił zwięzłe informacje dotyczące epidemiologii raka jamy ustnej w Polsce i na świecie oraz omówił diagnostykę nowotworów złośliwych jamy ustnej. Scharakteryzował i przedstawił funkcje i podstawowe przemiany lipidów w ustroju oraz omówił stan odżywienia pacjenta onkologicznego. Ta część pracy lek. dent. Andrzeja Kołciuka wykazuje dużą znajomość tematu oraz dobre przygotowanie do podjęcia własnych badań.

Celem pracy była ocena możliwości wykorzystania poziomów cholesterolu całkowitego (TC), lipoprotein niskiej gęstości (LDL), lipoprotein wysokiej gęstości (HDL), lipoprotein bardzo wysokiej gęstości (VLDL) i triglicerydów (TG), a także białka całkowitego i albumin

ZAKŁAD CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ

kierownik: prof. dr hab. n. med. Anna Starzyńska

ul. Dębinki 7, 80 - 211 Gdańsk

tel. 58 349 15 71, e - mail: chirstom@gumed.edu.pl

www.chirurgiastomatologiczna.gumed.edu.pl

we krwi pacjentów do wczesnego wykrywania raka jamy ustnej. Cel badań został sformułowany w sposób zrozumiały i jednoznaczny.

W rozdziale „Materiał i metody” Doktorant wyczerpująco przedstawił charakterystykę materiału badawczego oraz zastosowaną metodykę analizy badań. Do badania zakwalifikowano pacjentów Kliniki Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Jamy Ustnej i Implantologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. W grupie kontrolnej pobrano krew od 40 osób - ogólnie zdrowych, nieprzyjmujących leków na stałe. Na podstawie badania nie stwierdzono u tych osób zmian zapalnych oraz nowotworowych w obrębie jamy ustnej, gardła i krtani. W grupie badawczej – leukoplakia - materiał badawczy pobrano od 40 pacjentów z histopatologicznie potwierdzoną pierwotną, nieleczoną wcześniej leukoplakią jamy ustnej. W grupie badawczej rak płaskonabłkowy (CA) - materiał badawczy pobrano od 40 pacjentów z histopatologicznie potwierdzonym pierwotnym, nieleczonym wcześniej rakiem płaskonabłkowym kolczystokomórkowym jamy ustnej. Badanie pacjentów przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi standardami. W celu potwierdzenia klinicznego rozpoznania leukoplakii i zmian nowotworowych pobierano wycinek tkankowy do oceny histopatologicznej. Po uzyskaniu wyniku badania histopatologicznego u chorych z rakiem jamy ustnej badanie kliniczne uzupełniano badaniami dodatkowymi (USG węzłów chłonnych szyi, Tomografię Komputerową twarzoczaszki i szyi z kontrastem, RTG klatki piersiowej, USG jamy brzusznej i ew. Rezonans Magnetyczny). Profil lipidowy w postaci TC, HDL, LDL, VLDL i TG był oceniony u każdego pacjenta objętego badaniem. Projekt badania uzyskał akceptację Komisji Bioetycznej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (uchwała nr KB/101/2015 z dnia 05.05.2015 r.).

Zastosowane w pracy metody statystyczne są typowe dla tego typu analiz i pozwalają obiektywnie ocenić ich wyniki. Zastosowane metody badań oraz ich sposób realizacji nie budzą zastrzeżeń.

Wyniki pracy są przedstawione w sposób szczegółowy i budzący zaufanie oraz ilustrowane dobrze skomponowanymi tabelami i czytelnymi rycinami, które bardzo ułatwiają czytelnikowi dogłębną analizę licznych danych. Wyniki zostały szeroko i dokładnie omówione z bogatą analizą statystyczną, co umożliwia ich porównanie z danymi z piśmiennictwa. Spośród spostrzeżeń lek. dent. Andrzeja Kołciuka zawartych w tej części za najcenniejsze uważam

ZAKŁAD CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ

kierownik: prof. dr hab. n. med. Anna Starzyńska

ul. Dębinki 7, 80 - 211 Gdańsk

tel. 58 349 15 71, e - mail: chirstom@gumed.edu.plwww.chirurgiastomatologiczna.gumed.edu.pl

stwierdzenie, że istnieją zależności pomiędzy stężeniem lipidów osocza a leukoplakią i rakiem jamy ustnej.

W rozdziale „Dyskusja” Doktorant właściwie zinterpretował wyniki swoich badań z wykorzystaniem doniesień innych autorów zajmujących się tymi problemami. Dyskusję w recenzowanej pracy oceniam wysoko. Autor wykazał się rozległą wiedzą medyczną na temat nowotworów złośliwych jamy ustnej, umiejętnością korzystania z obcego piśmiennictwa, głównie w języku angielskim, a także należą ostrożnością w ocenie oraz w interpretacji uzyskanych wyników własnych. Doktorant sformułował ze swojej pracy 7 wniosków, z których najważniejszym jest stwierdzenie, że obniżony poziom lipidów może stanowić przydatny wskaźnik toczącego się procesu nowotworowego w jamie ustnej. Jest to mało inwazyjne i niedrogi badanie, które posłużyć może do diagnozowania choroby we wczesnym stadium. Doktorant wykazał również, że palenie papierosów wpływa na stężenie lipidów w osoczu, co jest związane z procesem karcinogenezy. Wnioski zawarte w pracy są dla mnie przekonujące, korespondują z celami pracy i wynikają z przeprowadzonej analizy statystycznej.

Rozprawę kończy spis 107 pozycji wykorzystanego piśmiennictwa, dobrane bardzo starannie i adekwatnie do badanego zagadnienia.

Streszczenie w języku polskim i angielskim zawiera najważniejsze wyniki przeprowadzonych badań.

Praca doktorska pod względem merytorycznym jest bardzo dobra. Stanowi bardzo wartościowe studium badawcze na temat możliwości wykorzystania poziomu lipidów osocza jako markera nowotworowego u pacjentów z leukoplakią i rakiem jamy ustnej.

Podsumowując, oceniam rozprawę doktorską lek. dent. Andrzeja Kołciuka bardzo wysoko. Uzyskane wyniki badań wskazują na wysoki stopień dociekliwości naukowej oraz znakomite umiejętności posługiwania się warsztatem badawczym. Doktorant wykazał się bardzo dobrą znajomością nowoczesnych metod doświadczalnych pogłębiając wiedzę na temat profilu lipidowego u pacjentów z rakiem jamy ustnej oraz leukoplakią.

ZAKŁAD CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ

kierownik: prof. dr hab. n. med. Anna Starzyńska
ul. Dębinki 7, 80 - 211 Gdańsk
tel. 58 349 15 71, e - mail: chirstom@gumed.edu.pl
www.chirurgiastomatologiczna.gumed.edu.pl

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz. 595 z późn. zm.) w związku z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018r. poz. 1669 z późn. zm.)”. Biorąc powyższe pod uwagę, zwracam się do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie lek. dent. Andrzeja Kołciuka do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Gdańsk, dnia 27 kwietnia 2023 r.

prof. dr hab. n. med. Anna Starzyńska